

ความรู้เกี่ยวกับวินัย เจ้าหน้าที่ของรัฐ

โดย นายเดชา ประชญารัตน์
หัวหน้ากลุ่มวินัย

- ข้าราชการ
- ลูกจ้างประจำ
- พนักงานราชการ

ข้าราชการพลเรือน

- กำหนดให้มีขึ้นโดย

พ.ร.บ.ระเบียบข้าราชการพลเรือน

พ.ศ.๒๕๕๑

ลูกจ้างประจำ

- กำหนดให้มีขึ้นโดยระเบียบ

กระทรวงการคลังว่าด้วย

ลูกจ้างประจำของส่วนราชการ

พ.ศ.๒๕๓๗

พนักงนราชการ

- กำหนดตามระเบียบสำนัก

นายกรัฐมนตรีว่าด้วยพนักงน

ราชการ พ.ศ.๒๕๔๗

เหตุผลที่ต้องมีเจ้าหน้าที่ของรัฐ

- ปฏิบัติงานในโครงสร้างการจัดการปกครองตามภารกิจ
หน้าที่รับผิดชอบ เพื่อ

๑. ความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สิน

๒. ความอยู่ดีกินดีของประชาชน หรือเรียกว่าบริการ

สาธารณะ

(รัฐต่อประชาชน, รัฐต่อรัฐ, รัฐต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐ, เจ้าหน้าที่ของ
รัฐต่อประชาชน มีความสัมพันธ์กันในเชิงกฎหมายมหาชน)

“วินัย” เกี่ยวข้องกับเจ้าหน้าที่ของรัฐอย่างไร

- วินัย เป็นเครื่องมือที่จะทำให้การจัดทำบริการสาธารณะตามภาระกิจหน้าที่รับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ของรัฐ มีประสิทธิภาพ มีผลสัมฤทธิ์ โดยการควบคุมความประพฤติ

สรุป “วินัย”คือแบบแผนความประพฤติ ข้อยำห้าม หรือข้อปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ของรัฐ เป็นลักษณะเชิงพฤติกรรม ที่แสดงออกมาเป็นการ

(๑) ควบคุมตนเอง

(๒) ปฏิบัติตามการนำ

(๓) อยู่ในระเบียบแบบแผน

(๔) มีความเป็นระเบียบ

กลไกของวินัยที่ทำให้เกิดประสิทธิภาพ

และประสิทธิผล

การทำงานของคนใดประกอบด้วยพลังกายภาพ (แรง+สมอง) และพลังจิตภาพ (วินัย) ผสมกันดีจะทำให้การทำงานมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ทำให้ประสบผลสัมฤทธิ์ตามภารกิจที่มุ่งประสงค์

9

วัตถุประสงค์ของการมีวินัย

- เพื่อให้ราชการดำเนินไปด้วยดี มีประสิทธิภาพ
- เพื่อความเจริญความสงบเรียบร้อยของ
ประเทศชาติ
- เพื่อความผาสุกของประชาชน
- เพื่อสร้างภาพพจน์ชื่อเสียงที่ดีของทางราชการ

สภาพบังคับของวินัย

- ไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดหรือฝ่าฝืน
ข้อห้าม จะต้องได้รับโทษทางวินัย

โทษทางวินัย

ข้าราชการ

ภาคทัณฑ์

ตัดเงินเดือน

ลดเงินเดือน

ปลดออก

ไล่ออก

ลูกจ้างประจำ

ภาคทัณฑ์

ตัดค่าจ้าง

ลดค่าจ้าง

ปลดออก

ไล่ออก

พนักงานราชการ

ภาคทัณฑ์

ตัดเงินค่าตอบแทน

ลดเงินค่าตอบแทน

-

ไล่ออก

ข้อกำหนดวินัยพนักงานราชการ

กำหนดไว้ในระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วย
พนักงานราชการ พ.ศ.๒๕๔๓

ข้อ ๒๔ การกระทำผิดดังต่อไปนี้ ถือว่าเป็น ความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

- (๑) กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ
- (๒) จงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือเงื่อนไขที่ทางราชการกำหนดให้ปฏิบัติจนเป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหายอย่างร้ายแรง
- (๓) ปฏิบัติหน้าที่โดยประมาทเลินเล่อเป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหายอย่างร้ายแรง
- (๔) ไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดในสัญญา หรือขัดคำสั่งหรือหลีกเลี่ยงไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา ซึ่งสั่งในหน้าที่ราชการโดยชอบด้วยกฎหมาย จนเป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหายอย่างร้ายแรง

- (๕) ประมาทเลินเล่อจนเป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหายอย่างร้ายแรง
- (๖) ละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการเป็นเวลาติดต่อกันเกินกว่าเจ็ดวัน สำหรับตำแหน่งที่ส่วนราชการกำหนดวันเวลามาทำงาน
- (๗) ละทิ้งหรือทอดทิ้งการทำงานจนทำให้งานไม่แล้วเสร็จตามระยะเวลาที่กำหนด จนเป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหายอย่างร้ายแรง สำหรับตำแหน่ง งานที่ส่วนราชการกำหนดการทำงานตามเป้าหมาย
- (๘) ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง หรือกระทำความผิดอาญาโดยมีคำพิพากษา ถึงที่สุด ให้จำคุกหรือหนักกว่าโทษจำคุก
- (๙) การกระทำอื่นใดที่ส่วนราชการกำหนดว่าเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

ข้อกำหนดวินัยพนักงานราชการเพิ่มเติม

“กรมประมงกำหนดให้พนักงานราชการสังกัด
กรมประมง ต้องถือปฏิบัติตามข้อกำหนดวินัย
ข้าราชการ ดังนั้น พนักงานราชการของกรมประมง
ต้องถือปฏิบัติตามข้อกำหนดวินัยข้าราชการ”

ข้อกำหนดวินัยของลูกจ้างประจำ

- กำหนดไว้ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยลูกจ้างประจำของส่วนราชการ พ.ศ ๒๕๓๗
- กำหนดไว้ทำนองเดียวกับข้อกำหนดวินัยของข้าราชการ

ข้อกำหนดวินัยข้าราชการ

- กำหนดไว้ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๕๑
- กำหนดไว้ ๓ ลักษณะ
 - ๑.ข้อที่ต้องปฏิบัติ (มาตรา ๘๒)
 - ๒.ข้อห้ามปฏิบัติ (มาตรา ๘๓)
 - ๓.ความผิดวินัยอย่างร้ายแรง (มาตรา ๘๕)

ข้อกำหนดวินัยทั้ง ๓ ลักษณะ จัดกลุ่มได้ ๖ กลุ่ม

๑.วินัยต่อตนเอง

๒.วินัยต่อผู้ร่วมงาน

๓.วินัยต่อประชาชน

๔.วินัยต่อผู้บังคับบัญชา

๕.วินัยต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ

๖.วินัยต่อประเทศชาติ

กลุ่มที่ ๑ วินัยต่อตนเอง มี ๓ ข้อ

- (๑) ต้องรักษาชื่อเสียงของตน รักษาเกียรติศักดิ์ ของ
ตำแหน่งหน้าที่ของตนมิให้เสื่อมเสีย
(ประพฤติชั่ว) (ม.๘๒ (๑๐))
- (๒) ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง (ม.๘๕ (๔))
- (๓) กระทำผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุก(ม.๘๕(๖))

ข้อ (๑) ความผิดฐานไม่รักษาชื่อเสียงของตน ไม่รักษาเกียรติศักดิ์ ของตำแหน่งหน้าที่ของตนมิให้เสื่อมเสีย (ม.๘๒(๑๐))

พิจารณาโดยใช้หลักเกณฑ์ดังนี้

- ทำให้เสียเกียรติของตำแหน่งหน้าที่การงาน
- ทำให้สังคมรังเกียจ
- กระทำโดยเจตนา

กรณีประพัตติตนไม่เหมาะสม/โทษ

- นายช่าง ๓ สำนักงานจังหวัดนครพนม จักรยานยนต์ด้วยความประมาท เฉี่ยวชนจักรยานยนต์ผู้อื่น เป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย แล้วได้หลบหนีไปทันทีโดยไม่หยุดรถและให้ความช่วยเหลือตามสมควร และไม่แสดงตัวต่อเจ้าพนักงาน ซึ่งศาลจังหวัดนครพนมได้มีคำพิพากษาลงโทษจำคุกเป็นเวลา ๒ ปี ปรับ ๕,๕๐๐ บาท โทษจำรอลงอาญา ๑ ปี (ตัดเงินเดือน ๔ % ๒ เดือน)
- พยาบาลเทคนิค ๕ โรงพยาบาลกะเปอร์ สำนักงานสาธารณสุขสุพรรณบุรี ได้นำระเบิดและปืนพลาสติกห่อของขวัญ พร้อมกับเขียนข้อความอันเป็นการข่มขู่ว่า “เลือกเอาจะตายแบบไหน โดยเฉพาะนายแพทย์วิฑูรย์” แล้วนำไปวางที่โต๊ะทำงานของนายแพทย์คนดังกล่าวซึ่งเป็นผู้อำนวยการโรงพยาบาล (ตัดเงินเดือน ๔ % ๒ เดือน)

กรณีเสพสุรา/โทษ

- ปศุสัตว์อำเภอหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น ประพฤติตนเสเพลเที่ยวเตร่ในเวลากลางคืน ดื่มสุรา ติดพันหญิงอื่นซึ่งมิใช่ภรรยาตน โดยไม่กลับไปเยี่ยมภรรยาตามวิสัยที่ควรจะต้องปฏิบัติต่อครอบครัวและมีปากเสียงทะเลาะเบาะแว้งกับภรรยาเป็นประจำ (ตัดเงินเดือน ๔% เป็นเวลา ๑ เดือน)
- เจ้าหน้าที่ธุรการ ๔ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ ชอบดื่มสุรามาปฏิบัติหน้าที่ราชการเป็นอาจิล ได้เมาสุราจนไม่สามารถคล่องสติได้ในขณะปฏิบัติหน้าที่ราชการ พุดจาเลอะเลือน เอะอะโวยวายรบกวนเพื่อนร่วมงาน และมักจะทอดทิ้งงานไปดื่มสุราบ่อยครั้ง (ตัดเงินเดือน ๔% เป็นเวลา ๓ เดือน)

23

กรณีไม่ชำระหนี้/โทษ

- เจ้าพนักงานปกครอง ๕ และเจ้าหน้าที่ธุรการ ๓ กรมการปกครอง ซึ่งเป็นสามีภรรยากัน ได้กู้ยืมเงินจากบุคคลอื่นแล้วไม่ยอมชำระหนี้ จนถูกฟ้องคดีแพ่ง และศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ชำระหนี้ แต่ก็ยังไม่ยอมชำระ จนกระทั่งเจ้าหนี้ได้ร้องเรียนต่อผู้บังคับบัญชา บุคคลทั้งสองจึงยอมชำระหนี้ (ภาคทัณฑ์ทั้งสองคน)
- เจ้าหน้าที่สรรพากร ๑ สำนักงานสรรพากรอำเภอขามทะเลสอ จังหวัดนครราชสีมา ได้ซื้อกระตักน้ำจากร้านค้า ๑ ใบ ราคา ๑๓๔ บาท แล้วไม่ชำระเงิน จนกระทั่งเจ้าของร้านได้ทวงถามหลายครั้งและได้ร้องเรียนจึงยอมชำระ (ตัดเงินเดือน ๑๐% ๒ เดือน)

24

กรณีประพาศิตนในทำนองชู้สาว/โทษ

- นายช่าง ๕ แขวงการทางเพชรบูรณ์ เขตการทางชัยนาท กรมทางหลวง มีภรรยาโดยชอบด้วยกฎหมายอยู่แล้ว ได้ไปมีความสัมพันธ์ทางชู้สาวกับหญิงอื่น จนถูกภรรยาร้องเรียน ต่อมาเจ้าหน้าที่ผู้นี้ได้หย่าขาดกับภรรยาแล้ว (ภาคทัณฑ์)
- เจ้าหน้าที่บริหารงานธุรการ ๔ สำนักงานการประถมศึกษากรมราชบุรี สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี ได้ไปมาหาสู่และคบหาสมาคมกันในลักษณะสองต่อสองกับเพื่อนร่วมงานซึ่งเป็นหญิงทั้งเวลากลางวันและกลางคืน เป็นเหตุให้คนอื่นเข้าใจว่ามีความสัมพันธ์กันทางชู้สาวจนกระทั่งภรรยาของเจ้าหน้าที่ผู้นี้เกิดความหึงหวงและทะเลาะกัน (ตัดเงินเดือน ๕ % ๑ เดือน)

25

กรณีกระทำอนาจาร/โทษ

- นายอำเภอเชียงคำ จังหวัดเชียงราย ได้ประพาศิตนในทางชู้สาวกับเด็กสาว โดยกระทำการลวนลาม จับมือ จับไหล่ ใช้มือจับขา และกล่าววาจาในทางชู้สาวให้หญิงสาวเป็นภรรยา (ภาคทัณฑ์)
- เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน ๓ อำเภออินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี ได้เสพสุรา มีอาการมึนเมา ขึ้นไปบนบ้านพักของนางสาวอุทัย นักพัฒนาชุมชน ๓ แล้วเข้าไปกอดนางสาวอุทัยทางด้านหลัง แต่นางสาวอุทัย สะบัดดินหลุดออกมาได้ (ลดชั้นเงินเดือน ๑ ชั้น)

26

กรณีทำร้ายร่างกาย/โทษ

- เจ้าหน้าที่สรรพากร ๓ สำนักงานสรรพากรเขตภาษีเจริญ ได้กระชากผม และตบหน้าเจ้าหน้าที่พิมพ์ดีด ๒ ซึ่งกำลังพูดคุยกับเพื่อนร่วมงานถึงเรื่องเมียน้อยเมียหลวง ๑ ครั้ง เนื่องจากเข้าใจผิดคิดว่าเจ้าหน้าที่พิมพ์ดีด ๒ ผู้นี้พูดถึงตน (ตัดเงินเดือน ๕% ๒ เดือน)
- เจ้าหน้าที่พยาบาล ๑ ร.พ.ระยอง ได้ไปเที่ยวในท์คลับกับเพื่อนแล้วขำขัน แกล้งไปถูกศีรษะของผู้ที่มาเที่ยวในสถานทีนั้นที่นั่งอยู่โต๊ะข้างๆ เนื่องจากไม่พอใจที่กลุ่มคนในโต๊ะข้าง ๆ ส่งเสียงดังเกินสมควร เป็นเหตุให้ผู้ที่มาเที่ยวดังกล่าวได้รับบาดเจ็บศีรษะแตก เลือดไหล (ตัดเงินเดือน ๕% ๒ เดือน)

27

ข้อ ๒ ความผิดฐานประพฤตชั่วอย่างร้ายแรง (ม.๘๕(๔))

พิจารณาโดยใช้หลักเกณฑ์ดังนี้

- ทำให้เสียเกียรติของตำแหน่งหน้าที่การงานอย่างร้ายแรง
- ทำให้สังคมรังเกียจ อย่างร้ายแรง
- กระทำโดยเจตนา

มติคณะรัฐมนตรี หรือมติ ก.พ.ที่กำหนดระดับโทษ เกี่ยวกับความผิดฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

- กรณีเบิกเงินค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะเดินทางไปราชการ ตลอดจนเงินอื่นใดที่ทางราชการให้สิทธิขอเบิกจ่ายได้ โดยทำการขอเบิกเป็นเท็จด้วยเจตนาที่ทุจริตฉ้อโกงเงินของทางราชการ เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง
- กรณีทุจริตในการสอบข้าราชการที่ทำการทุจริต หรือพยายามทุจริตในการสอบแข่งขัน หรือสอบคัดเลือกเพื่อเลื่อนตำแหน่ง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง
- กรณีเล่นการพนันที่กฎหมายห้ามขาดพนันเอาทรัพย์สินกัน หมายถึง การพนันตามบัญชี ก. ท้ายพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. ๒๔๗๘ เช่น ไฮโล แปกเก้ สลากกินรวบ เป็นต้น เป็นความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรง ฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง
- กรณีปลอมลายมือชื่อข้าราชการด้วยกันไปหาประโยชน์เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

29

กรณีเมาสุรา/โทษ

- ปลัดอำเภอเวียงน้อย จังหวัดขอนแก่น ได้ดื่มสุราและเบียร์จนมึนเมาขึ้นไปบนที่ว่าการอำเภอเวียงน้อย เมื่อเวลา ๑๖.๐๐ น. ซึ่งเป็นเวลาราชการ แล้วแสดงกิริยาจาเอะอะโวยวายตะโกนทำทนายข้าราชการและนายอำเภอว่า “นายอำเภอไม่สำคัญ ไม่ใช่พ่อกู กูจะไล่พวกมึงออกจากห้องนี้” นายอำเภอจึงให้ผู้อื่นพากลับบ้าน ครั้นเวลา ๑๗.๐๐ น.เจ้าหน้าที่ผู้นี้ก็ขึ้นไปเอะอะบนอำเภออีกโดยมีพฤติการณ์ก้าวร้าวและทำชกนายอำเภอ ต่อมาเวลาประมาณ ๒๐.๐๐ น. ก็ขึ้นไปบนสถานีตำรวจภูธรอำเภอเวียงน้อย และนอนบนสถานีตำรวจ (ปลดออก)
- ข้าราชการชายอยู่ในสภาพมึนเมา และได้บุกรุกเข้าไปในบ้านของหญิงสาวพยายามปลุกปล้ำข่มขืนกระทำชำเรา และใช้กำลังทำร้ายร่างกาย (ไล่ออก)

กรณีผู้สาว/โทษ

- เจ้าหน้าที่ธุรการ ๑ ศาลจังหวัดปัตตานี ได้เป็นคู่กับหญิงโดยรู้ยู่่าหญิงผู้นี้เป็นภรรยาของบุคคลอื่น (ปลดออก)
- เจ้าหน้าที่ประมง ๓ กองคุ้มครองและส่งเสริม กรมประมง ได้ลักลอบเป็นคู่กับนางกัญญ์ ภรรยาโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายของนายจรัส ทั้งๆที่ตนมีภรรยาอยู่แล้ว และยังมีความสัมพันธ์กับหญิงอื่นอีกหลายราย ซึ่งบางรายต้องทนทุกข์ทรมานจากการทำแท้งเนื่องจากเจ้าหน้าที่ผู้นี้ไม่รับเลี้ยงดู (ปลดออก)

กรณีเล่นการพนัน/โทษ

- เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป ๔ ศูนย์สุขภาพเขต ๒ ชลบุรี กองสุขภาพ กรมอนามัย ได้เป็นเจ้ามือขายสลากกินรวบแก่บุคคลทั่วไปในสถานที่ราชการ และได้รับสารภาพทั้งในชั้นพนักงานสอบสวนและในชั้นการพิจารณาของศาล ศาลจังหวัดขอนแก่นพิพากษาจำคุก ๓ เดือน ปรับ ๒,๕๐๐ บาท โทษจำคุกให้รอลงอาญา ๑ ปี (ให้ออก)
- เจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์เรือนจำกลางขอนแก่น ได้ร่วมกับพวกจับกลุ่มเล่นไพ่กันบนเตียงที่ใช้นอนพักเเวร ในระหว่างปฏิบัติหน้าที่เวรยาม (ให้ออก)
- ทันตแพทย์ ๗ โรงพยาบาลระนอง ได้จัดให้มีการเล่นการพนันกึ่ง ปลา แมงดา ดอกไม้ อันเป็นการพนันที่มีลักษณะและวิธีการเล่นทำนองเดียวกับโปป๋น อันเป็นการพนันที่กฎหมายห้ามขาดตามบัญชี ก.ท้าย พ.ร.บ.การพนัน ๒๔๗๘ ในฐานะเจ้าของบ่อน (ให้ออก)

กรณีปลอมลายมือชื่อ/โทษ

- เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี ๒ สำนักงานศึกษาธิการอำเภอเมืองขอนแก่น ได้ปลอมลายมือชื่อเพื่อนข้าราชการและลูกจ้างรวม ๕ ราย ในคำขอและหนังสือกู้เงินฉุกเฉินของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูขอนแก่น จำกัด แล้วนำเอกสารดังกล่าวไปขอรับเงินกู้ฉุกเฉินจากสหกรณ์เป็นจำนวน ๔,๒๐๐ บาท และนำเงินดังกล่าวไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว (ไล่ ออก)

33

กรณีข่มขืนกระทำชำเรา/โทษ

- เจ้าหน้าที่สุขาภิบาล ๓ สถานีอนามัยบ้านป่าบอนตำ อำเภอป่าบอน จังหวัดพัทลุง ได้ข่มขืน น.ส.จรรยา ลูกจ้างในบ้านของตน ซึ่ง น.ส.จรรยาได้ร้องทุกข์ แต่ต่อมาได้ถอนคำร้องทุกข์ เนื่องจากได้รับชดใช้ค่าเสียหาย ๒๒,๐๐๐ บาท (ให้ออก)
- ผู้ช่วยพยาบาล ๒ ร.พ.บำราศนราดูล ขณะปฏิบัติหน้าที่อยู่เวรประจำตึกคนไข้หนักได้ใช้ผ้าอุดปากและมัดมือนางบุญโสม คนไข้จนอยู่ในภาวะที่ไม่สามารถจะขัดขืนได้ และได้ข่มขืนกระทำชำเราจนสำเร็จความใคร่ (ไล่ ออก)

34

ข้อ ๓ ความผิดฐานกระทำผิดอาญาจนได้รับ

โทษจำคุก (ม.๘๕(๖))

จำคุก หมายถึง คดีถึงที่สุดโดยพิพากษาให้จำคุก โดยไม่รอกการลงโทษ หรือยกโทษจำคุก หรือ เปลี่ยนโทษจำคุกเป็นโทษสถานอื่น

กรณีถูกจำคุก/โทษ

- นายอำเภอ (เจ้าพนักงานปกครอง ๘) ได้ใช้อำนาจป็นยิง ราษฎรถึงแก่ความตาย และศาลฎีกาได้มีคำพิพากษาถึงที่สุด ว่าเจ้าหน้าที่ผู้นี้กระทำความผิดอาญา ขอให้ผู้อื่นโดย เจตนา พินาศหรือเสียหาย ๑๕ ปี (ปล่อยออก)
- เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน ๓ กระทำความผิดทางอาญา จนได้รับโทษจำคุก โดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก ๒๐ ปี ฐานข่มขืนกระทำชำเราหญิงอื่นซึ่งมิใช่ภริยาตน โดยร่วมกับ ผู้อื่นอันมีลักษณะเป็นการโทรมหญิง (ปล่อยออก)

กลุ่มที่ ๒ วินัยต่อผู้ร่วมงานมี ๓ ข้อ

- (๑) ต้องสุภาพเรียบร้อย รักษาความสามัคคี ช่วยเหลือกัน
ในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ (ม.๘๒ (๓))
- (๒) ต้องไม่ก่อกวนก่ดง ก่อขี้ ข่มเหงกันในการปฏิบัติราชการ
(ม.๘๓ (๓))
- (๓) ต้องไม่กระทำการล่วงละเมิด/คุกคามทางเพศ ตามที่
กำหนดในกฎ ก.พ. (ม.๘๓ (๘))

ข้อ ๑ ต้องสุภาพเรียบร้อย รักษาความสามัคคี ช่วยเหลือกันในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ (ม.๘๒ (๓))

เหตุผล เพราะต้องปฏิบัติราชการร่วมกัน หรือรับผิดชอบใน
งานแต่ละขั้นตอนต่อเนื่องกัน ประสิทธิภาพของงานราชการ
จะดีได้ก็ด้วยความสามัคคีในหน่วยงาน หากในหน่วยงานมี
การทะเลาะเบาะแว้ง หวาดระแวง ไม่ร่วมมือกัน งานก็จะไม่
เดิน หรือไม่ไ้ทำงานที่ดี ดังนั้น ข้าราชการจึงต้องสุภาพ
เรียบร้อยพูดจาไพเราะต่อกัน รักษาความสามัคคี ไม่ทะเลาะ
วิวาทกัน และต้องช่วยเหลือกันในการปฏิบัติราชการ

กรณีกระทําผิด/โทษ

- นายช่างชลประทาน ๔ โต้เถียงกับลูกจ้างประจำในเรื่องที่ลูกจ้างประจำเข้าใจว่าไม่ได้รับความเป็นธรรมและถูกกลั่นแกล้ง แล้วเกิดโทสะทำทลายลูกจ้างประจำให้ออกไปชกต่อยกัน ช่างนอกที่ทำงาน จนเพื่อนร่วมงานต้องช่วยกันห้ามปรามจึงยุติ (ภาคทัณฑ์)
- เจ้าหน้าที่ธุรการ ๓ กรมแรงงานได้กล่าวหาว่าเจ้าไม่สุภาพกับนักวิชาการแรงงาน ๕ ข้าราชการในฝ่ายเดียวกันว่า “ทำไมต้องมาแสดนเรื่องกู คนอย่างมึงอ้าปากก็เห็นลั่นไก” (ภาคทัณฑ์)
- เจ้าพนักงานธุรการ ๓ กรมการพัฒนาชุมชน ได้ใช้กำลังทำร้ายเพื่อนข้าราชการโดยใช้กล่องกระดาษเปล่าสำหรับใส่งานบันทึกข้อมูลเครื่องคอมพิวเตอร์ ขนาด ๑๐X๑๐ นิ้ว ตีถูกบริเวณไหล่ซ้าย ๑ ที แล้วใช้กำลังตีผมและกัดที่ บริเวณแขนซ้ายเป็นรอยฟกช้ำ ซึ่งผู้ร่วมงานที่ถูกทำร้ายไม่ได้แสดงอาการตอบโต้แต่อย่างใด (ตัดเงินเดือน ๑๐% ๒ เดือน)

- ปลุสสัตว์อำเภอพรหมพิราม สำนักงานปลุสสัตว์อำเภอพรหมพิราม จังหวัดพิษณุโลกมีเรื่องบาดหมางโกรธเคืองกับสัตว์แพทย์ ๓ สำนักงานเดียวกัน เกี่ยวกับเรื่องการยืมรถยนต์ส่วนตัวของสัตว์แพทย์ไปใช้แต่ถูกปฏิเสธ จึงเป็นเหตุให้เกิดผลกระทบถึงการปฏิบัติงานในหน้าที่ราชการ ซึ่งจะต้องช่วยเหลือกันในการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติงาน (ตัดเงินเดือน ๕ % ๒ เดือน)

41

- ไม่แสดงความเคารพยำเกรงและไม่ให้เกียรติผู้บังคับบัญชา ขณะเดินตรวจดูความเรียบร้อยในการปฏิบัติงาน และพูดจากระทบกระทั่งเย็บ (ตัดเงินเดือน ๑๐% ๒ เดือน)
- เคาะห้องผู้บังคับบัญชาจนโซคอัฟประตูหลุดและเข้าไปในห้องประชุมเล็กใช้มือสองข้างจับไหล่ข้าราชการหญิงเขย่าอย่างแรงพร้อมกับพูดว่า “กูจะเอามึงทำเมีย” (ตัดเงินเดือน ๕% ๒ เดือน)

ข้อ ๒ ต้องไม่กลั่นแกล้ง กดขี่ ข่มเหงกันในการ

ปฏิบัติราชการ (ม.๘๓ (๓))

อธิบาย นอกจากต้องสามัคคีช่วยเหลือแล้ว ยังต้องไม่ กลั่นแกล้ง
กดขี่ ข่มเหงกัน

- กลั่นแกล้ง หมายถึง หาความไม่ดีใส่ให้ หาอุบายให้ร้ายโดยวิธีต่าง ๆ เช่น แกล้งใส่ความ
- กดขี่ หมายถึง ข่มให้อยู่ในอำนาจตนใช้อำนาจบังคับเอา แสดงอำนาจเอา
- ข่มเหง หมายถึง ใช้กำลังรังแก แกล้ง ทำความเดือดร้อนให้

กรณีคุณค่าเพื่อนร่วมงาน/โทษ

- หัวหน้าฝ่ายบริหารงานทั่วไปสำนักงานประมงจังหวัด
คุณค่า กดขี่ ข่มเหงพนักงานราชการอยู่เป็นประจำ
(ตัดเงินเดือน ๕% ๒ เดือน)
- ประมงจังหวัดใช้คำพูดมึง/กู/ค่าผู้ใต้บังคับบัญชา
(ภาคทัณฑ์)

ข้อ ๓ ต้องไม่กระทำการล่วงละเมิด/คุกคาม ทางเพศ ตามที่กำหนดในกฎ ก.พ. (ม.๘๓ (๘))

กฎ ก.พ.ว่าด้วยการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศ

อธิบาย กระทำประการใดประการหนึ่งต่อข้าราชการด้วยกัน หรือผู้ร่วมปฏิบัติราชการ ไม่ว่าจะเกิดขึ้นในหรือนอกสถานที่ราชการ โดยผู้ถูกระทำมิได้ยินยอมต่อการกระทำนั้น หรือทำให้ผู้ถูกระทำเดือดร้อนรำคาญ ได้แก่

- กระทำการด้วยการสัมผัสทางกายที่มีลักษณะส่อไปในทางเพศ เช่น การจูบ การโอบกอด การจับอวัยวะส่วนใดส่วนหนึ่ง เป็นต้น
- กระทำการด้วยวาจาที่ส่อไปในทางเพศ เช่น วิพากษ์วิจารณ์ร่างกาย พุดหยอกล้อ พุดหยาบคาย เป็นต้น
- กระทำการด้วยอากัปกิริยาที่ส่อไปในทางเพศ เช่น การใช้สายตาฉกฉวย การทำสัญญาณ หรือสัญลักษณ์ใด ๆ เป็นต้น
- การแสดงหรือสื่อสารด้วยวิธีการใด ๆ ที่ส่อไปในทางเพศ เช่น แสดงรูปลามก อนาจาร ส่งจดหมาย ข้อความ หรือการสื่อสารรูปแบบอื่น เป็นต้น
- การแสดงพฤติกรรมอื่นใดที่ส่อไปในทางเพศ ซึ่งผู้ถูกระทำไม่พึงประสงค์ หรือเดือดร้อนรำคาญ

กลุ่มที่ ๓ วินัยต่อประชาชน มี ๓ ข้อ

(๑) ม.๘๒ (๘) ต้อง -ต้อนรับ

-ให้ความสะดวก	} ประชาชนผู้ติดต่อ เกี่ยวกับหน้าที่ ของตน
-ให้เป็นธรรม	
-ให้การสงเคราะห์	

(๒) ม.๘๓ (๘) ต้องไม่ดูหมิ่นเหยียดหยาม กดขี่ข่มเหงประชาชน
ผู้มาติดต่อราชการ

(๓) ม.๘๕(๕) ดูหมิ่น เหยียดหยาม กดขี่ ข่มเหงหรือทำร้าย
ประชาชนผู้มาติดต่อราชการอย่างร้ายแรง

ข้อ ๑ ต้อง -ต้อนรับ

-ให้ความสะดวก

-ให้เป็นธรรม

-ให้การสงเคราะห์

ประชาชนผู้ติดต่อเกี่ยวกับหน้าที่ของตน

(ม.๘๒(๒))

เหตุผล ข้าราชการเป็นผู้ให้บริการแก่ประชาชนผู้มาติดต่อราชการ จึงต้องให้การต้อนรับ ให้ความสะดวก ให้ความเป็นธรรม และให้การสงเคราะห์แก่ประชาชนผู้มาติดต่อราชการ อันเกี่ยวกับหน้าที่ของตน

อธิบาย จะต้องเป็นกรณีที่ประชาชนมาติดต่อราชการในหน้าที่ของข้าราชการผู้นั้น หรืออาจเป็นกรณีที่ข้าราชการออกไปปฏิบัติราชการกับประชาชนนอกหน่วยงาน ก็ได้ แต่มิใช่ประชาชนที่เป็นเพื่อนบ้านหรือบุคคลทั่ว ๆ ไป ซึ่งหากข้าราชการมีเรื่องทะเลาะวิวาทด่าทอกับเพื่อนบ้านก็ไม่ถือเป็นความผิดในเรื่องนี้

49

บริการประทับใจ

๑. ยิ้มแย้มแจ่มใส	๖. อ่อนหวานน่ารัก
๒. เต็มใจช่วยเหลือ	๗. ไม่สักแต่ทำ
๓. ไม่เบื่อกำถาม	๘. น้ำคำไพเราะ
๔. พึงความครบถ้วน	๙. เหมาะสมสถานที่
๕. รีบด่วนบริการ	๑๐. ไม่มีนอกใน

กรณีไม่ให้การต้อนรับ/โทษ

- ไม่ดำเนินการตรวจสอบเอกสารหลักฐานให้แก่ประชาชนที่มาติดต่อโดยละเอียดและไม่ให้คำแนะนำที่ชัดเจนเพียงพอ เป็นเหตุให้ผู้มาติดต่อราชการจำต้องมาติดต่อหลายครั้ง (ภาคทัณฑ์)

กรณีไม่เป็นธรรม/โทษ

- เจ้าหน้าที่ตรวจสอบสภาพรถ ได้ทำบันทึกการตรวจรับรองสภาพรถคันหนึ่งว่ามีเครื่องปัดน้ำฝนใช้การได้ดี ทั้งที่ข้อเท็จจริงมิได้เป็นเช่นนั้น แต่รถอีกคันหนึ่งไม่ยอมผ่านการตรวจสอบสภาพรถให้ ทั้ง ๆ ที่มีข้อบกพร่องเช่นเดียวกัน(ภาคทัณฑ์)

กรณีไม่ให้ความสงเคราะห์/โทษ

- เจ้าหน้าที่สาธารณสุขไม่ให้บริการช่วยเหลือในการคลอดบุตรแก่หญิงคนหนึ่ง โดยอ้างว่าเป็นวันเสาร์หยุดราชการ และตนไม่มีหน้าที่รับผิดชอบใดๆ ที่มีเครื่องมือซึ่งทางราชการได้จ่ายไว้เพื่อทำคลอดนอกสถานที่ (ตัดเงินเดือน ๑๐% ๒ เดือน)

ข้อ ๒ ต้องไม่ดูหมิ่นเหยียดหยามกดขี่

ข่มเหงประชาชนผู้มาติดต่อราชการ

(ม.๘๓(๕))

คำอธิบาย

ประชาชนผู้มาติดต่อราชการ หมายถึง ประชาชน
ที่ติดต่อราชการกับหน่วยงานของตน อาจไม่เกี่ยวกับ
หน้าที่ของตน ซึ่งอาจเป็นการติดต่อโดยอยู่ห่างกัน
ก็ได้ เช่น ติดต่อทางโทรศัพท์ เป็นต้น หรือการออกไป
ปฏิบัติงานยังท้องที่นอกหน่วยงานก็ได้

55

กรณีกระทำความผิด/โทษ

- พนักงานที่ดิน เมาสุราดำประชาชนผู้ติดต่อราชการว่า “ เป็น
คนความรู้ต่ำ ไร้การศึกษา” เป็นการดูหมิ่น (ตัดเงินเดือน ๑๐%
๒ เดือน)
- เจ้าหน้าที่ที่ดิน กล่าวถ้อยคำต่อผู้มาติดต่อราชการว่า “ เฒ่าบ้าน
นอก ไม่รู้ประสีประสา มาร่ำร่ำไร ไม่รู้เรื่องราว เดี่ยวจะจับ
เข้าคุกเข้าตาราง ซึ่งได้ทำมาหลายคนแล้ว” เป็นการให้บริการ
ประชาชนต่ำกว่ามาตรฐานของการเป็นข้าราชการที่ดี ขาด
ความสำนึก อดทน อดกลั้น ขาดสติ (ตัดเงินเดือน ๑๐% ๔
เดือน)

56

ข้อ ๓ คู่มือ เหยียดหยาม กดขี่ ข่มเหง
หรือ ทำร้าย ประชาชน ผู้มาติดต่อ
ราชการอย่างร้ายแรง ม. ๘๕(๕)
(เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง)

กรณีกระทำความผิด/โทษ

- เจ้าหน้าที่สาธารณสุข ๒ สถานีอนามัยตำบลกระเจด จังหวัดระยอง มักจะละทิ้งหน้าที่ราชการไปรักษาคนไข้ที่คลินิกส่วนตัว ห่างจากสถานีอนามัยประมาณ ๕ กม. เป็นเหตุให้บรรดาคนไข้ที่ไปขอรับบริการที่สถานีอนามัยได้รับความเดือดร้อน เนื่องจากไม่มีเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานที่สถานีอนามัย และในบางครั้งมีผู้ป่วยมาขอรับการรักษาที่สถานีอนามัย เจ้าหน้าที่ผู้นี้ก็มิได้ให้การรักษาพยาบาล ทั้งยังพุดจาคู่มือเหยียดหยามราษฎรที่มาขอรับการรักษาพยาบาลด้วย

(ให้ออก)

กลุ่มที่ ๔ วินัยต่อผู้บังคับบัญชา มี ๓ ข้อ

- (๑) ม.๘๒ (๔) ต้องปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชา
- (๒) ม.๘๓ (๑) ต้องไม่รายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชา
ไม่ปกปิดข้อความซึ่งควรแจ้ง
- (๓) ม.๘๓ (๒) ต้องไม่กระทำการข้ามผู้บังคับบัญชา

ข้อ ๑ ต้องปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา ซึ่งสั่งในหน้าที่ราชการ โดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบของทางราชการโดยไม่ขัดขึ้นหรือหลีกเลี่ยง แต่ถ้าเห็นว่าการปฏิบัติตามคำสั่งนั้นจะทำให้เสียหายแก่ราชการ หรือจะเป็นการไม่รักษาประโยชน์ ของทางราชการ จะต้องเสนอความเห็นเป็นหนังสือทันที เพื่อให้ผู้บังคับบัญชาทบทวนคำสั่งนั้น และเมื่อได้เสนอความเห็นแล้วถ้าผู้บังคับบัญชายืนยัน ให้ปฏิบัติตามคำสั่งเดิมผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาต้องปฏิบัติ (ม.๘๒ (๔))

หลักเกณฑ์การพิจารณา

- คำสั่ง ไม่จำเป็นต้องเป็นหนังสือเสมอไป สั่งด้วยวาจาก็ได้
- เป็นการสั่งในหน้าที่ราชการ
- เป็นการสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายและระเบียบของทางราชการ
- เจตนาไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง ขัดขึ้น หรือหลีกเลี่ยง
- ทักท้วงเป็นหนังสือทันทีหากเห็นว่าจะทำให้เสียหาย
- ถ้าผู้บังคับบัญชายืนยันต้องปฏิบัติ

61

กรณีกระทำความผิด/โทษ

- ช่างตรวจสภาพรถ ๑ สำนักงานขนส่งจังหวัดแพร่ สาขาอำเภอเด่นชัย ขณะทำหน้าที่เวร ได้ชักชวนเพื่อนซึ่งเป็นบุคคลภายนอกมานั่งดื่มสุราในสำนักงาน เมื่อผู้บังคับบัญชาห้ามปรามให้เลิก ก็ยังไม่เลิกกระทำดังกล่าว และแสดงกริยาวาจาไม่พอใจผู้บังคับบัญชา (ตัดเงินเดือน ๑๐% เป็นเวลา ๑ เดือน)
- เจ้าหน้าที่สรรพากรได้รับจ้างทำบัญชีให้ร้านค้า อันเป็นการฝ่าฝืนคำสั่งกรมสรรพากรเรื่องห้ามข้าราชการกรมสรรพากรรับจ้างทำบัญชีให้กับร้านค้าโดยเด็ดขาด (ลดขั้นเงินเดือน ๑ ขั้น)
- เจ้าหน้าที่สาธารณสุข ๔ สำนักงานสาธารณสุขอำเภอหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น ไม่ยอมลงลายมือชื่อรับทราบคำสั่งจังหวัดขอนแก่น ซึ่งสั่งให้ไปปฏิบัติราชการที่สำนักงานสาธารณสุข อ.เมืองขอนแก่น และมีได้ไปปฏิบัติราชการตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา ซึ่งสั่งในหน้าที่ราชการโดยชอบ (ตัดเงินเดือน ๑๐% ๒ เดือน)

62

- ไม่ยอมเข้าพบผู้บังคับบัญชา ซึ่งสั่งการด้วยวาจาเพื่อจะสอบถามข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ราชการ แต่กรณียังไม่ถึงกับเกิดความเสียหายแก่ราชการ (ภาคทัณฑ์)
- ได้รับคำสั่งให้ปฏิบัติหน้าที่เป็นเจ้าของเรื่อง และเป็นเลขานุการคณะทำงาน แต่ได้ทำบันทึกข้อความถึงผู้บังคับบัญชา อ้างว่าไม่สันตติที่จะปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวขอให้มอบหมายงานให้แก่ผู้อื่นแทน และปฏิเสธไม่ยอมปฏิบัติตามคำสั่งดังกล่าว (ภาคทัณฑ์)

ข้อ ๒ ต้องไม่รายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชา
การรายงานโดยปกปิดข้อความซึ่งควร
ต้องแจ้ง ถือว่าเป็นการรายงานเท็จ
ด้วย (ม.๘๓ (๑))

หลักการ/เหตุผล/คำอธิบาย

การรายงาน หมายถึง การบอกเล่าเรื่องราวที่ได้ทำ ใต้
รู้ หรือได้เห็นมา อาจเป็นการรายงานด้วยวาจาหรือ
ลายลักษณ์อักษร โดยวิธีอื่นใดก็ได้ ซึ่งเป็นการ
รายงานเพื่อพิจารณา วินิจฉัย หรือขออนุญาต หรือ
อนุมัติ หรือเพื่อทราบ ก็ถือเป็นการรายงานทั้งสิ้น

65

กรณีรายงานเท็จ/โทษ

- เจ้าหน้าที่ธุรการ ๒ ศูนย์วัฒนธรรม ๑๐ นครสวรรค์ ได้มาปฏิบัติงาน
สายและได้ชักชวนเพื่อนร่วมงานที่มาทำงานสายเช่นกันให้กลับบ้าน
และยื่นใบลาในเวลาต่อมาว่าป่วย (ภาคทัณฑ์)
- รายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชา โดยปลอมแปลงใบรับรองแพทย์จาก
สมควรได้รับการพักผ่อน ๒ วัน เป็น ๑๒ วัน (ตัดเงินเดือน ๑๐% ๒
เดือน)
- เจ้าหน้าที่ธุรการ ๒ กองคลัง กรมสามัญ ได้ขอลาศึกษาต่อภาคฤดูร้อน
ที่วิทยาลัยครูจันทระเกษม โดยขอลาเรียนตลอดทั้งวัน เป็นเหตุให้
ผู้บังคับบัญชาริขออนุญาตให้ลาเรียนได้ทั้งๆที่ความจริงแล้วเจ้าหน้าที่ผู้นี้ได้
ลงวิชาเรียนระหว่างเวลา ๑๖.๓๐-๒๐.๓๐ (ลดขั้นเงินเดือน ๑ ขั้น)

66

ข้อ ๓ ต้องไม่ปฏิบัติราชการอันเป็นการ

กระทำการข้ามผู้บังคับบัญชา

เว้นแต่ผู้บังคับบัญชาเหนือตน

ขึ้นไปเป็นผู้สั่งให้กระทำหรือได้รับ

อนุญาตเป็นพิเศษชั่วคราว

(ม.๘๓ (๒))

หลักการ/เหตุผล/อธิบาย

- มาตรานี้มีจุดหมายให้ข้าราชการเสนอเรื่องตามลำดับ
ชั้นของผู้บังคับบัญชา เพื่อให้มีการกลั่นกรองในแต่ละ
ขั้นตอน หากปล่อยให้มีการเสนองานข้ามขั้นตอนก็จะ
เกิดความสับสนได้ นอกจากนี้เจ้าหน้าที่ระดับล่างยังมี
ประสบการณ์น้อย หากเสนองานผิดพลาด บกพร่อง
หรือมีพฤติการณ์ปกปิดข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์
ทุจริต ผู้บังคับบัญชาก็จะได้ทราบและแก้ไขได้
ทันที่

กรณีกระทำข้ามผู้บังคับบัญชา/โทษ

- เจ้าหน้าที่สาธารณสุข ๒ หน่วยกามโรค อำเภอ
อรัญประเทศ จังหวัดปราจีนบุรี ศูนย์กามโรคเขต ๒
จังหวัดชลบุรี ได้เสนอใบลากิจต่อนายแพทย์ผู้อำนวยการ
โรงพยาบาลอรัญประเทศ และเสนอความดีความชอบ
ประจำปีของตนต่อนายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดปราจีนบุรี
โดยไม่ผ่านหัวหน้าหน่วยกามโรค อำเภออรัญประเทศ
ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาชั้นต้นตามระเบียบ (ภาคทัณฑ์)

กลุ่มที่ ๕ วินัยต่อหน้าที่ราชการ มี ๑๓ ข้อ

- (๑) ม.๘๒ (๑) ต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต และเที่ยง
ธรรม
- (๒) ม.๘๒ (๒) ต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตาม
- กฎหมาย
 - กฎ ระเบียบ
 - มติคณะรัฐมนตรี
 - นโยบายของรัฐบาล
 - ระเบียบแบบแผนของทางราชการ

- (๓) ม.๘๒ (๓) ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดผลดี/ความก้าวหน้าแก่
ราชการ ด้วยความอุตสาหะ เอาใจใส่ระมัดระวังรักษา
ประโยชน์ของทางราชการ
- (๔) ม.๘๒ (๕) อุทิศเวลาของตนให้แก่ราชการ ละทิ้งหรือ
ทอดทิ้งหน้าที่ ราชการ
- (๕) ม.๘๒ (๖) รักษาความลับของทางราชการ

- (๖) ม.๘๒ (๕) วางตัวเป็นกลางทางการเมืองในการปฏิบัติ
หน้าที่ราชการ /การอื่นที่เกี่ยวข้องกับประชาชน/และปฏิบัติ
ตามระเบียบว่าด้วยมารยาททางการเมืองของข้าราชการ
- (๗) ม.๘๓ (๓) อาศัย หรือยอมให้ผู้อื่นอาศัยตำแหน่งหน้าที่
ราชการของตนหาประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือผู้อื่น
- (๘) ม.๘๓ (๔) ประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการ
- (๙) ม.๘๓ (๕) กระทำการ หรือยอมให้ผู้อื่นกระทำการหา
ประโยชน์อันอาจทำให้เสียความเที่ยงธรรมหรือเสื่อมเสีย
เกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน

(๑๐) ม.๘๓ (๖) ไม่เป็นกรรมการผู้จัดการ หรือผู้จัดการ ในห้าง
หุ้นส่วนหรือบริษัท

(๑๑) ม.๘๕ (๑) ทุจริตต่อหน้าที่ราชการ

(๑๒) ม.๘๕ (๒) ละทิ้ง/ทอดทิ้งหน้าที่ราชการโดยไม่มีเหตุ
สมควร เป็นเหตุให้ราชการเสียหายอย่างร้ายแรง

(๑๓) ม.๘๕ (๓) ละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อกันเป็น
เวลาเกินกว่าสิบห้าวันโดยไม่มีเหตุอันสมควร

ข้อ ๑ ต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต และ
เที่ยงธรรม (ม.๘๒ (๑))

ซื่อสัตย์ = การปฏิบัติอย่างตรงไปตรงมา ไม่คดโกง
หรือไม่หลอกลวง

สุจริต = ปฏิบัติด้วยความตั้งใจดี และชอบด้วยธรรม
นองคลองธรรม

เที่ยงธรรม = ปฏิบัติโดยไม่ลำเอียง (ไม่เลือกปฏิบัติให้แก่
ฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดเป็นการเฉพาะ)

กรณีไม่ซื้อสัตย์สุจริต/โทษ

- ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการตรวจรับวัสดุ ได้ลงชื่อในใบส่งของว่า ได้ตรวจรับวัสดุตามจำนวนในใบส่งของไว้ครบถ้วน ทั้งๆ ที่รู้ว่า วัสดุที่ตรวจรับไว้ไม่ครบถ้วน ซึ่งการลงชื่อดังกล่าวได้กระทำไป ตามคำสั่งของประมงจังหวัดที่บอกว่าจะรับผิดชอบเองและจะส่ง ของให้ภายหลัง (ตัดเงินเดือน ๕% ๓ เดือน)
- ปฏิบัติหน้าที่การเงินและบัญชี จัดทำหลักฐานการเบิกเงินเกินกว่า จำนวนวันที่ถูกจ้างมาปฏิบัติงานแล้วนำเงินส่วนที่เกินไปซื้อวัสดุ อุปกรณ์ใช้ในราชการ (ตัดเงินเดือน ๕ % ๒ เดือน)

75

ข้อ ๒ ต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตาม

- กฎหมาย
- กฎระเบียบของทางราชการ
- มติของคณะรัฐมนตรี
- นโยบายรัฐบาล
- และปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของทาง
ราชการ (ม. ๘๒(๒))

76

หลักการ/เหตุผล/คำอธิบาย

- การปฏิบัติหน้าที่ราชการ โดยปกติจะมีกฎหมาย กฎ ระเบียบหรือมติ คณะรัฐมนตรี กำหนดหลักเกณฑ์วิธีปฏิบัติไว้เพื่อให้ราชการดำเนินไปด้วยดีมีประสิทธิภาพ
- หากข้าราชการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยไม่เคร่งครัด ฝ่าฝืนกฎระเบียบของทางราชการ มติของคณะรัฐมนตรี นโยบายของรัฐบาล และไม่ปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของทางราชการแล้ว ย่อมเป็นทางให้ราชการเสียหายและไม่สามารถบริหารจัดการงานของราชการอย่างมีประสิทธิภาพได้
- การกระทำผิดดังกล่าวไม่คำนึงถึงว่าจะต้องเป็นกรณีที่ทำให้เกิดความเสียหายขึ้นแล้วหรือไม่ แม้ไม่เกิดความเสียหายแก่ราชการก็เป็นความผิดตามอนุมาณี้

77

มติ ครม.ที่ควรรู้

- การรณรงค์เพื่อแก้ไขปัญหาการใช้บริการทางเพศ
-ให้ข้าราชการทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาคเลิกใช้บริการจากหญิงบริการทางเพศในระหว่างปฏิบัติราชการต่างจังหวัด
- การเสพสุราของข้าราชการ
-ห้ามใช้เวลาพักผ่อนด้วยการแต่งเครื่องแบบดื่มสุราตามร้านจนเกินของเขต

78

การไว้ผมและการแต่งกาย

- ข้าราชการ ลูกจ้าง พนักงานราชการ และผู้ทำงานใน
รัฐวิสาหกิจ

การไว้ผม ชายไม่ให้ไว้ผมยาวปิดตีนผม

กระโปรง หญิงต้องไม่สวมกระโปรงสั้นเหนือเข่า

มติ ครม. เรื่องอื่น ๆ ที่ควรรู้

- การให้อภัยค่ากลับไปกลับมาถือว่าให้การเท็จ
- ห้ามมิให้กระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ เรียกรไ้ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม
- ให้ผู้บังคับบัญชาทวคชั้นมิให้ข้าราชการประกอบการค้า
- ห้ามข้าราชการและครอบครัวทำไม้และค้าไม้
- ห้ามเสพสุราชับรยนต์
- ยาเสพติดผู้ใดกระทำผิดหรือละเลยให้ลงโทษอย่างเด็ดขาดรวมทั้งผู้บังคับบัญชาด้วย
- ห้ามเรียไ้เพื่อต้อนรับและเลี้ยงรับรองผู้ไปตรวจราชการโดยเด็ดขาด

การกระทำความผิด/โทษ

- ไม่จัดทำรายงานการใช้รถยนต์และการใช้น้ำมันเชื้อเพลิง (ตัดเงินเดือน ๑๐% ๓ เดือน)
- เก็บเงินค่าอาชญาบัตรแล้วนำเงินส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดินล่าช้า เป็นเวลาระหว่าง ๔-๔๘ วัน (ลดชั้นเงินเดือน)

กรณีการลา/โทษ

- เจ้าหน้าที่สรรพากร ๒ สำนักงานสรรพากร จังหวัดลพบุรี ได้หยุดราชการไปโดยไม่ได้อื่น ใบลาป่วยก่อนหรือในวันแรกที่มาปฏิบัติราชการ รวม ๒ ครั้ง และได้ยื่นใบลาพักผ่อนทางไปรษณีย์แล้วหยุดราชการไปก่อนได้รับอนุญาต ๑ ครั้ง (ภาคทัณฑ์)

87

กรณีการลงชื่อมาปฏิบัติราชการ/โทษ

- ช่างสำรวจ ๒ กองจัดการปฏิรูปที่ดิน สำนักงานการปฏิรูปที่ดิน เพื่อเกษตรกรรมกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มาปฏิบัติงานสาย และไม่ได้ลงชื่อมาปฏิบัติงาน แต่ได้ลงชื่อปฏิบัติงานย้อนหลังในวันรุ่งขึ้น (ภาคทัณฑ์)
- เจ้าหน้าที่ประมง ๒ สำนักงานประมงอำเภอวิเศษชัยชาญ จังหวัดอ่างทอง ได้ไปราชการโดยไม่ขออนุญาตผู้บังคับบัญชา และมาปฏิบัติราชการโดยมิได้ลงชื่อในสมุดลงเวลามาปฏิบัติราชการหลายครั้ง (ตัดเงินเดือน ๑๐% เป็นเวลา ๔ เดือน)

88

กรณีไม่อยู่เวร/โทษ

- นายช่างศิลป์ ๔ กองสุขศึกษา สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข มีหน้าที่ต้องอยู่เวรรักษาสถานที่ราชการ แต่ไม่มาอยู่เวรโดยได้มอบหมายให้ยามซึ่งทำหน้าที่อยู่เวรยามในวันนั้นให้อยู่เวรรักษาสถานที่ราชการแทนตนโดยพลการ มิได้ทำบันทึกขออนุญาตเปลี่ยนเวรให้ผู้บังคับบัญชาทราบตามระเบียบ (ภาคทัณฑ์)

89

กรณีนำบุคคลภายนอกเข้าไปในสถานที่ราชการ/โทษ

- ผู้ช่วยพยาบาลโรงพยาบาลปัญญาอ่อน กรมการแพทย์ ได้นำญาติเข้ามาพักในเรือนพักของโรงพยาบาล โดยมีได้ขออนุญาตตามระเบียบของทางราชการ (ตัดเงินเดือน ๕% เป็นเวลา ๒ เดือน)

90

กรณีการแต่งกาย/โทษ

- เจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ ๒ เรือนจำกลางบางขวาง ถูกตรวจพบว่า เครื่องแบบไม่เรียบร้อย เครื่องหมายหมองคล้ำ ไว้ผมยาว ผู้บัญชาการเรือนจำบางขวางจึงให้ชี้แจง เจ้าหน้าที่ผู้นี้ได้ชี้แจงว่า ปกติตนแต่งกายเรียบร้อยเสมอมา แต่ในวันดังกล่าวเหนื่อยจัด เครื่องหมายหมดจึงไม่ได้ขัดเครื่องหมาย สำหรับผมที่ยาว ตนได้แก้ไขแล้ว และรับว่าต่อไปจะไม่ประพฤตินี้อีก พฤติการณ์เป็นการไม่ปฏิบัติตามระเบียบและแบบธรรมเนียม (ตัดเงินเดือน ๕% ๒ เดือน)

91

ข้อ ๓ ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดผลดี/

ความก้าวหน้าแก่ราชการ ด้วยความ

อุตสาหะ เอาใจใส่ระมัดระวังรักษา

ประโยชน์ของทางราชการ

(ม.๘๒ (๓))

การกระทำความผิด/โทษ

- ประมงอำเภอ ได้ทำต้นข้าวอาชญาบัตรจำนวน ๒ เล่ม สูญหายเนื่องจากเจ้าหน้าที่ผู้นี้ได้ย้ายไปอำเภออื่น แต่ไม่ได้มอบหมายงานในหน้าที่ให้ประมงอำเภอคนใหม่ที่ย้ายมาแทน เพียงแต่ฝากเอกสารดังกล่าวไว้กับผู้ช่วยประมงอำเภอเป็นการชั่วคราว เพื่อรอกลับมามอบหมายในภายหลัง แต่จากการสอบสวนไม่ปรากฏว่ามีการนำเอกสารที่สูญหายไปใช้ในทางมิชอบแต่อย่างใด (ตัดเงินเดือน ๑๐% เป็นเวลา ๑ เดือน)
- ปล่อยปะละเลย/งานค้างค้ำจำนวนมาก (ตัดเงินเดือน)
- เจ้าหน้าที่การเงินขอขยายเวลาเบิกเงินงบประมาณไม่ทัน ทั้งที่ตนเองทราบถึงกำหนดเวลาขอขยายเวลาเบิกเงินงบประมาณ เป็นเหตุให้เงินงบประมาณดังกล่าวพับไปไม่สามารถเบิกจ่ายให้ผู้รับจ้างได้ ต้องขอให้กรมประมงโอนมาสมทบ (ลดขั้นเงินเดือน ๑ ขั้น)

93

ข้อ ๔ อุทิสเวลาของตนให้แก่ราชการ ละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการ (ม.๘๒ (๕))

อุทิสเวลาของตน = การสละเวลาส่วนตัวให้แก่ราชการ กรณี

เร่งด่วนจำเป็นอาจปฏิบัติงานนอกเวลาปกติ

ละทิ้งหน้าที่ = ไม่อยู่ปฏิบัติหน้าที่ ไม่มายังสถานที่ที่ต้อง

ปฏิบัติงาน ไม่มาให้ผู้บังคับบัญชามอบหมายงาน

หรือมาแล้วไม่อยู่ปฏิบัติงาน

ทอดทิ้งหน้าที่ราชการ = มาปฏิบัติหน้าที่ราชการแต่ไม่สนใจปฏิบัติงาน

ปล่อยปะละเลยให้งานค้างค้ำ

กรณีกระทำความผิด/โทษ

- เจ้าหน้าที่สื่อสาร ๓ สถานีสื่อสารจังหวัดกำแพงเพชรได้นำสุรามาดื่มบนที่ทำงาน และระหว่างเดือนมีนาคม-พฤษภาคม ๒๕๕๓ ได้ขาดราชการไปเกือบทุกวัน และในวันที่มาปฏิบัติราชการก็จะมีอาการมึนเมาตลอดทั้งวัน บางครั้งก็หลับบนโต๊ะทำงาน (ตัดเงินเดือน ๑๐% เป็นเวลา ๒ เดือน)
- เจ้าหน้าที่พิมพ์ดีดได้มาลงชื่อปฏิบัติราชการในวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๓๑ เวลา ๐๖.๓๐ น. แล้วละทิ้งหน้าที่ราชการออกไปทำธุระนอกสถานที่ราชการทั้งวัน โดยไม่ขออนุญาตต่อผู้บังคับบัญชา (ตัดเงินเดือน ๑๐% เป็นเวลา ๒ เดือน)

95

ข้อ ๕ รักษาความลับของทางราชการ ม.(๘๒ (๖))

ความลับ = เรื่องราวที่ไม่พึงเปิดเผย ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใด ทราบความลับของทางราชการไม่ว่าจะเป็นการทราบโดยรู้เห็นด้วยตนเอง หรือโดยทางอื่นใด และไม่ว่าผู้นั้นจะมีหรือไม่มีหน้าที่ราชการเกี่ยวกับเรื่องนั้นหรือไม่ก็ตาม ผู้นั้นต้องรักษาความลับนั้นไว้โดยไม่เปิดเผยให้ผู้ไม่มีหน้าที่ทราบ

กรณีกระทำความผิด/โทษ

- เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป ๖ สำนักงานอธิบดีผู้พิพากษภาค ๔ ได้นำความลับเกี่ยวกับการพิจารณาความดีความชอบกรณีพิเศษ ๒ ชั้น ของข้าราชการศาลในภาค ๔ ไปเปิดเผยก่อนที่จะมีคำสั่งเลื่อนขั้นเงินเดือนประจำปี (ตัดเงินเดือน ๑๐% เป็นเวลา ๒ เดือน)
- ได้รับคำสั่งให้ทำการตรวจค้น แล้วนำเรื่องการตรวจค้นไปแจ้งให้ผู้ที่จะถูกตรวจค้นทราบล่วงหน้า ทำให้การตรวจค้นไม่เป็นผลเท่าที่ควร (ตัดเงินเดือน ๑๐% ๖ เดือน)

97

ข้อ ๖ วางตัวเป็นกลางทางการเมืองในการปฏิบัติ
หน้าที่ราชการ / การอื่นที่เกี่ยวข้องกับ
ประชาชน/และปฏิบัติ ตามระเบียบว่าด้วย
มารยาททางการเมืองของข้าราชการ
(ม.๘๒(๕))

ข้อ ๗ อาศัย หรือยอมให้ผู้อื่นอาศัยตำแหน่งหน้าที่

ราชการของตนหาประโยชน์ให้แก่ตนเอง

หรือผู้อื่น (ม.๘๓(๓))

- กรณีจะเป็นความผิดฐานอาศัยตำแหน่งหน้าที่ราชการหาประโยชน์ได้จะต้องเข้าองค์ประกอบ ดังนี้
 1. มีตำแหน่งหน้าที่ราชการ
 2. อาศัยหรือยอมให้ผู้อื่นอาศัยตำแหน่งหน้าที่ราชการที่ตนเองดำรงอยู่หาประโยชน์

ประโยชน์ หมายถึง สิ่งที่เป็นผลดีหรือเป็นคุณแก่ผู้รับประโยชน์ อาจเป็นทรัพย์สินเงินทอง หรือการอื่นใดที่เป็นผลที่ได้ตามต้องการ เช่น ประโยชน์ในการได้สิทธิบางอย่าง หรือได้รับบริการพิเศษเป็นต้น ความผิดตามอนุมาตรานี้เป็น การแสวงหาประโยชน์อันสืบเนื่องจากการที่ข้าราชการมีหน้าที่ราชการต้องปฏิบัติในเรื่องต่าง ๆ ประโยชน์ที่ได้รับจะต้องมีส่วนสัมพันธ์กับหน้าที่ราชการของผู้นั้น หรือเป็นประโยชน์ที่เอื้อต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ

และถึงแม้เป็นประโยชน์ที่ได้มาด้วยการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยชอบ ก็เป็นความผิดได้ เช่น เจ้าหน้าที่การทูตรับเงินและสิ่งของจากบริษัทท่องเที่ยวเป็นการตอบแทนในการอำนวยความสะดวกในการตรวจลงตราในหนังสือเดินทางเป็นพิเศษ โดยบริษัทท่องเที่ยวต่าง ๆ ยินดีมอบเงินและสิ่งของให้เองเจ้าหน้าที่ผู้นี้มิได้เรียกร้องแต่อย่างใด

กรณีกระทำความผิด/โทษ

- นายช่างชลประทาน ๗ กรมชลประทาน ทำหน้าที่หัวหน้าโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษายางมณี สำนักงานชลประทานที่ ๗ จังหวัดอ่างทอง ได้นำรถยนต์บรรทุกทุกคันของทางราชการไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว โดยได้ขับไปเยี่ยมครอบครัวที่อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา ในวันศุกร์ แล้วขับกลับโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษายางมณีในวันจันทร์ เป็นประจำ (ภาคทัณฑ์)
- เจ้าหน้าที่สรรพากร ๓ สำนักงานสรรพากรจังหวัดร้อยเอ็ด ได้ให้ข้าราชการสรรพากรในจังหวัดร้อยเอ็ดกู้ยืมเงินโดยคิดดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗ หรือ ๑๐ ต่อเดือน แล้วอาศัยหน้าที่ของตนหักเงินเดือนของข้าราชการผู้กู้ยืมในวันรับเงินเดือนเพื่อชำระหนี้ (ภาคทัณฑ์)
- ละทิ้งหน้าที่ราชการไป ๑ วัน อาศัยโอกาสที่ตนมีหน้าที่ควบคุมดูแลสมุดบัญชีลงเวลามาปฏิบัติราชการทำการลงลายมือชื่อมาปฏิบัติราชการในวันดังกล่าว (ภาคทัณฑ์)
- ได้ใช้หรือมีส่วนรู้เห็นให้ลูกจ้างชั่วคราวตำแหน่งคนงาน ไปรดน้ำพรวนดินที่บ้านพักของตนเป็นครั้งคราว (ตัดเงินเดือน ๑๐% ๒ เดือน)

ข้อ ๘ ประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการ (ม.๘๓ (๔))

- ประมาทเลินเล่อ หมายถึง ไม่รอบคอบ ขาดความระมัดระวัง พลังเพลอ หลงลืม ในการปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือ ในเรื่องที่มีหน้าที่ราชการต้องปฏิบัติ โดยไม่มีเจตนาที่จะให้เกิดความเสียหาย การประมาทเลินเล่อนี้มีได้ทั้งลักษณะที่เป็นการกระทำ และ ละเว้นการกระทำ

กรณีกระทำความผิด/โทษ

- แบบพิมพ์สูญหายขณะอยู่ในความรับผิดชอบของตน (ภาคทัณฑ์)
- ข้าราชการแข่งหน้ากันอื่นแต่ไม่พ้น เป็นเหตุให้ชนกัรบรถที่วิ่งสวนมาได้รับความเสียหาย แต่ได้ชดใช้ค่าเสียหายแก่คู่กรณี และซ่อมรถยนต์ของทางราชการได้ตามปกติแล้ว (ภาคทัณฑ์)

ข้อ ๘ กระทำการ หรือยอมให้ผู้อื่นกระทำการ
หาประโยชน์อันอาจทำให้เสียความเที่ยง
ธรรมหรือเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของ
ตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน
(ม.๘๓ (๕))

กรณีกระทำความผิด/โทษ

- เจ้าพนักงานที่ดิน และเจ้าหน้าที่ที่ดิน ๒ สามีภริยาออกบัตรเชิญขึ้นบ้านใหม่ การกระทำความผิดดังกล่าวอาจทำให้บุคคลภายนอกไม่เข้าใจในข้อเท็จจริง ตำนาน หรือมองในทางไม่ดี ซึ่งอาจนำความเสื่อมเสียมาสู่ตำแหน่งหน้าที่ราชการได้ (ภาคทัณฑ์)
- ข้าราชการสตรี หารายได้พิเศษนอกเวลาราชการด้วยการไปเป็นหญิงบริการอาบอบนวด แม้จะไม่ปรากฏเป็นการผิดกฎหมาย แต่ในความรู้สึกละอายของสังคมพึงเห็นได้ว่ารู้สึกรังเกียจเป็นการเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการ (ภาคทัณฑ์)

- ได้รับเงินค่าตอบแทนครั้งละไม่เกิน ๕๐๐ บาท ในการช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกแก่ผู้มาติดต่อ ทั้ง ๆ ที่ตนไม่มีหน้าที่เกี่ยวข้องแต่อย่างใด (ตัดเงินเดือน ๑๐% ๔ เดือน)

ข้อ ๑๐ ไม่เป็นกรรมการผู้จัดการ หรือผู้จัดการ
ในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท ม.๘๓ (๖)

อธิบาย

- ตามมาตรานี้ไม่ได้ห้ามเป็นกรรมการ หุ้นส่วน ผู้ถือหุ้น หรือที่ปรึกษาในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท ดังนั้น ข้าราชการจึงเป็นกรรมการ หุ้นส่วน ผู้ถือหุ้น หรือที่ปรึกษาในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทได้ แต่อย่าละทิ้งหน้าที่ราชการ หรืออาศัยตำแหน่งหน้าที่ราชการไปหาประโยชน์เป็นต้น

การกระทำผิด/โทษ

- รองปลัดกระทรวง ได้จดทะเบียนจัดตั้งบริษัทจำกัด จำนวน ๒ แห่ง โดยเป็นกรรมการซึ่งมีอำนาจลงลายชื่อผูกพันบริษัทฯ ทั้งได้มีการลงนามยื่นคำขอจดทะเบียนบริษัทฯ ต่อกรมทะเบียนการค้าหลายครั้ง หลายรายการ และตัวแทนบริษัททำนิติกรรมในการซื้อที่ดินกับอีกบริษัท (ภาคทัณฑ์)

ข้อ ๑๑ ทูจิริตต่อหน้าที่ราชการ ม.(๘๕)๑))

องค์ประกอบความผิด

- (๑)ปฏิบัติ หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ผู้หนึ่งผู้ใด
- (๒)ปฏิบัติ หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยทุจริต

การปฏิบัติหน้าที่ราชการ มีลักษณะการกระทำในเรื่องต่าง ๆ ซึ่งข้าราชการ มีหน้าที่ราชการต้องปฏิบัติ เช่น เจ้าหน้าที่ศุลกากรตรวจสินค้าซึ่งนำเข้า ประเทศแล้วรู้เห็นเป็นใจตรวจปล่อยสินค้าโดยไม่เรียกเก็บภาษี การปฏิบัติ หน้าที่ราชการนั้น ไม่รวมถึงการปฏิบัติในการใช้สิทธิเบิกจ่ายเงินที่ทาง ราชการให้สิทธิเบิกได้ เช่น เงินค่าเบี้ยเลี้ยงเดินทางไปราชการ หรือเงิน สวัสดิการต่าง ๆ

ละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการ หมายถึง มีหน้าที่ราชการที่ต้องปฏิบัติแต่ ไม่ปฏิบัติหรืองดเว้นไม่กระทำการตามหน้าที่โดยจงใจหรือเจตนาไม่ ปฏิบัติ ไม่ใช่เรื่องพลั้งเผลอหลงลืม หรือเข้าใจผิด เช่น เป็นเจ้าหน้าที่ ศุลกากรแกลังนั่งเฉยๆ ทำเป็นไม่เห็น ปล่อยให้พ่อค้านำสินค้าผ่านศุลกากร โดยไม่ตรวจค้น เป็นต้น

มิชอบ หมายความว่า ไม่เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ คำสั่งของผู้บังคับบัญชา มติคณะรัฐมนตรี แบบธรรมเนียมของ ทางราชการ หรือตามทำนองคลองธรรม คือ ไม่เป็นไปตามที่ ถูก ที่ควร

ความเสียหาย หมายความว่า รวมถึงความเสียหายที่ไม่อาจคำนวณราคาได้ ด้วย เช่น ความเสียหายแก่ชื่อเสียง

ผู้หนึ่งผู้ใด หมายถึงใครก็ได้ไม่ว่าจะเป็นประชาชนหรือข้าราชการด้วยกัน โดยทุจริต หมายถึง เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วย กฎหมายสำหรับตน หรือผู้อื่น

ประโยชน์ หมายถึง สิ่งที่เป็นผลดีหรือเป็นคุณ หรือผลที่ได้ตามต้องการ
ประโยชน์ อาจเป็นทรัพย์สินเงินทอง หรือการอื่นใดที่เป็นผล
ที่ได้ตามต้องการโดยไม่จำเป็นต้องเป็นทรัพย์สิน เช่น
ประโยชน์ในการได้สิทธิบางอย่าง หรือได้รับบริการพิเศษ
 เป็นต้น

ประโยชน์ที่มิควรได้ หมายถึง ประโยชน์ที่ไม่มีสิทธิโดยชอบธรรม
ที่จะได้รับ

กรณีกระทำความผิด/โทษ

- ปลัดอำเภอ (เจ้าพนักงานปกครอง ๓) กิ่งอำเภอดอยเต่า อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่ ได้ร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจเรียกและรับเงินจากราษฎร จำนวน ๘๐๐ บาท เพื่อเป็นค่าตอบแทนในการไม่จับกุมราษฎรดังกล่าว ซึ่งได้ขนไม้สักแปรรูปโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายออกจากป่า (ไต่ออก)
- จัดเก็บเงินอากรการประมงแล้วนำเงินทั้งสองจำนวนดังกล่าวไปใช้ส่วนตัว ต่อมาได้นำเงินจำนวนดังกล่าวคืนให้แก่ราชการ เป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต (ไต่ออก)
- ประมงอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอนรับรองการออกปฏิบัติราชการ เป็นเท็จ (ไต่ออก)

ข้อ ๑๒ ละทิ้ง/ทอดทิ้งหน้าที่ราชการโดยไม่มีเหตุสมควร เป็นเหตุให้ราชการเสียหายอย่างร้ายแรง(ม.๘๕(๒))

- มีข้อที่จะต้องพิจารณา ๓ ประการ คือ
 ๑. ละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการ โดยไม่จำกัดเงื่อนเวลามากน้อยเพียงใด
 ๒. ไม่มีเหตุผลอันสมควร ซึ่งจะต้องพิจารณาข้อเท็จจริงเป็นเรื่อง ๆ ไปว่า พฤติการณ์ของการละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการนั้นมีสาเหตุอย่างไร และ เป็นสาเหตุที่มีเหตุผลความจำเป็นถึงขนาดที่จะต้องกระทำผิดหรือไม่ เหตุผลเกี่ยวกับธุระส่วนตัวโดยปกติแล้วไม่อาจรับฟังได้
 ๓. เป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง หมายถึง มีความเสียหายเกิดขึ้นแก่ ราชการอย่างร้ายแรง และความเสียหายที่เกิดขึ้นต้องเป็นผลโดยตรงมาจากเหตุ ที่ละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการนั้น

กรณีกระทำความผิด/โทษ

- เจ้าหน้าที่ป่าไม้ ได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชาให้มาอยู่เวรยามดูแล ความเรียบร้อยของสำนักงาน แต่กลับแอบหนีไปเที่ยวในตัวเมือง เป็น เหตุให้ผู้ลักลอบเข้ามาขโมยคอมพิวเตอร์ในสำนักงานไป และวางเพลิง เผาสำนักงานเสียหายเกือบทั้งหลัง ถือว่าเป็นการละทิ้งหน้าที่ราชการโดย ไม่มีเหตุผลอันสมควร เป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง (ได้ ออก)
- นายตรวจสอบสุทธการ ๓ กองป้องกันและปราบปราม กรมสุทธการ ทำ หน้าที่สารวัตรตรวจปล่อยสินค้าผลิตภัณฑ์ไม้แกะสลักชนิดต่างๆ ได้ละ ทิ้งหน้าที่ราชการไม่ไปควบคุมการตรวจปล่อยสินค้า โดยไม่ทราบ สาเหตุ เป็นเหตุให้มีการตรวจปล่อยสินค้า ซึ่งตรวจสอบภายหลังพบว่า สินค้าที่บรรจุไว้เป็นพระพุทธรูปและศิลปวัตถุถึง ๔๒ หีบ (ปลดออก)

ข้อ ๑๓ ละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อกันเป็นเวลา
เกินกว่าสิบห้าวันโดยไม่มีเหตุอันสมควร (ม.๘๕(๓))

มีข้อที่จะต้องพิจารณา ๒ ประการ คือ

(๑) เป็นการละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อกันเป็นเวลา
เกิน ๑๕ วัน หมายถึง การละทิ้งราชการต่อเนื่องในคราว
เดียวกัน โดยไม่ได้มาหรือไม่อยู่ปฏิบัติหน้าที่ราชการเลยเป็น
เวลาเกิน ๑๕ วัน เช่น ไม่มาปฏิบัติราชการเป็นเวลา
๑๕ วันครึ่ง ขึ้นไป

(๒) การละทิ้งหน้าที่ราชการไม่มีเหตุผลอันสมควร
หรือมีพฤติการณ์ อันแสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติ
ตามระเบียบของทางราชการ

กรณีไม่มีเหตุผลอันสมควร เช่น ละทิ้งหน้าที่
ราชการเนื่องจากหลบหนี เข้าหนี หรือหลบหนีคดีอาญา
สาเหตุเหล่านี้เป็นเรื่องส่วนตัวไม่อาจนำมารับฟังเป็น
เหตุอันสมควรได้

คำว่า “โดยมีพฤติการณ์อันแสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ” เป็นเรื่องที่จะต้องพิจารณาจากพฤติการณ์ในการละทิ้งว่ามีเจตนา หรือจงใจฝ่าฝืนระเบียบของทางราชการหรือไม่

เช่น ข้าราชการได้รับอนุญาตให้ลาศึกษาต่อ ณ ต่างประเทศ เมื่อครบกำหนดเวลา ที่ได้รับอนุญาตให้ลาแล้วไม่ได้รับอนุญาตให้ลาต่อทางราชการเรียกให้กลับก็ประวิงเวลาไม่ยอมเดินทางกลับมาปฏิบัติราชการโดยไม่มีเหตุผลความจำเป็น อันเป็นการผิดระเบียบ บางรายประวิงเวลาเกินกำหนดเป็นเวลาแรมปี ถือว่าเป็นการละทิ้งหน้าที่ราชการโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร และโดยมีพฤติการณ์อันแสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ

กรณีกระทำความผิด/โทษ

- เจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ ละทิ้งหน้าที่ราชการไปโดยไม่กลับมาปฏิบัติหน้าที่ราชการอีกเลย สาเหตุเนื่องจากต้องหาในคดีอาญาในความผิดฐานฆ่าผู้อื่นโดยเจตนา (ไล่ออกจากราชการ)
- เจ้าพนักงานการเงินและบัญชี ได้ละทิ้งหน้าที่ราชการไปโดยไม่กลับมาปฏิบัติหน้าที่ราชการอีกเลยผู้บังคับบัญชาได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงแล้วได้ความว่าเจ้าหน้าที่ผู้นี้ได้ยักยอกเงินของทางราชการแล้วหลบหนีไป (ไล่ออกจากราชการ)

กลุ่มที่ ๖ วินัยต่อประเทศชาติ มี ๑ ข้อ

ม.๘๑ ข้าราชการพลเรือนสามมัญต้อง

สนับสนุนการปกครองระบอบ

ประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์

ทรงเป็นประมุขด้วยความบริสุทธิ์ใจ

หลักการ/เหตุผล

- โดยที่ประเทศไทยมีการปกครองในระบอบประชาธิปไตยมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ดังนั้น ข้าราชการซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐจึงต้องสนับสนุนการปกครองในระบอบดังกล่าวด้วยความบริสุทธิ์ใจ

หากข้าราชการผู้ใดกระทำการ ในลักษณะที่เป็นการไม่สนับสนุนการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขด้วยความบริสุทธิ์ใจ ก็จะมีคามผิดตามมาตรานี้ ซึ่งเป็นความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรง และหากถึงขนาดเป็นผู้ไม่เลื่อมใส ในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยด้วยความบริสุทธิ์ใจด้วยแล้ว ถือว่าผู้นั้นเป็นผู้ขาดคุณสมบัติทั่วไปที่จะรับราชการตามมาตรา ๓๖ ก. (๓) และจะต้องถูกดำเนินการสั่งให้ออกจากราชการ เพราะขาดคุณสมบัติทั่วไปตามมาตรา ๑๑๐ (๓)

ขั้นตอนการดำเนินการทางวินัย

- สืบสวน
- สอบสวน
- แจ้งข้อกล่าวหา
- ให้โอกาสแก้ข้อกล่าวหา
- ออกคำสั่งลงโทษ
- อุทธรณ์คำสั่งลงโทษ
- ฟ้องคดีต่อศาลปกครอง

การอุทธรณ์

- ผู้ใดถูกสั่งลงโทษทางวินัย ผู้นั้นมีสิทธิอุทธรณ์ภายในสามสิบวัน (๓๐) นับแต่วันทราบ หรือถือว่าทราบคำสั่ง
 - ข้าราชการการอุทธรณ์ต่อ ก.พ.ค
 - ลูกจ้างประจำอุทธรณ์ต่อ อ.ก.พ.กระทรวงฯ
 - พนักงานราชการอุทธรณ์ต่อ อธิบดีฯ

การฟ้องคดีวินัยต่อศาลปกครอง

- ฟ้องภายใน 90 วัน หลังจากทราบผลการ
อุทธรณ์
- ฟ้องต่อศาลปกครอง

หน้าที่และความรับผิดชอบ

ของ

ผู้บังคับบัญชา เกี่ยวกับ “วินัย”

มี ๔ ประการ

ประการที่ ๑

ต้องรักษาวินัยของตนเอง (ม.๘๐)

เช่นเดียวกับผู้ไต่บังคับบัญชา เพื่อเป็น

แบบอย่างให้ผู้ไต่บังคับบัญชาต้องปฏิบัติ

ตาม

ประการที่ ๒

ต้องปฏิบัติต่อผู้ไต่บังคับบัญชาอย่างมีคุณธรรมและเที่ยง
ธรรม และเสริมสร้างแรงจูงใจให้ผู้ไต่บังคับบัญชาดำรงตน
เป็นข้าราชการที่ดี (ม.๗๓) เพื่อให้ผู้ไต่บังคับบัญชาศรัทธา
และปฏิบัติตาม และไม่ให้ผู้ไต่บังคับบัญชาคับข้องใจ เสีย
ขวัญและหมดกำลังใจ และต้องเสริมสร้างแรงจูงใจให้
ผู้ไต่บังคับบัญชาดำรงตนเป็นข้าราชการที่ดี เพื่อให้
ปฏิบัติงานดีและมีวินัย

ประการที่ ๓

ต้องเสริมสร้างและพัฒนาให้
ผู้ไต่บังคับบัญชามีวินัยและป้องกันมิให้
ผู้ไต่บังคับบัญชากระทำผิดวินัย (ม.๘๓)

ประการที่ ๔

ต้องกำกับ ดูแลให้ผู้ไต่บังคับบัญชามีวินัย และ
ดำเนินการทางวินัยแก่ผู้ไต่บังคับบัญชาที่
กระทำผิดวินัย (ม.๕๐) หากผู้บังคับบัญชานั้น
ไม่มีอำนาจดำเนินการทางวินัย ก็ต้องรายงาน
ให้ผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปทราบเพื่อ
ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่

ม.๕๐ เมื่อมีการกล่าวหาหรือมีกรณีเป็นที่สงสัยว่าข้าราชการกระทำ

ผิดวินัย ให้ผู้บังคับมีหน้าที่ต้องรายงานให้ผู้บังคับบัญชาผู้
ซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ ทราบโดยเร็ว และให้
ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗

ดำเนินการทางวินัยโดยเร็ว

ผู้บังคับบัญชา หรือผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา
๕๗ผู้ใดละเลยไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง หรือปฏิบัติ
หน้าที่โดยไม่สุจริตให้ถือว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัย

ผู้มีอำนาจหน้าที่ดำเนินการทางวินัยข้าราชการกรมประมง

อธิบดีกรมประมง	ผู้ว่าราชการจังหวัด	ปลัดกระทรวงเกษตรและ สหกรณ์
-ประเภทวิชาการ ระดับ ปฏิบัติการ ชำนาญการ ชำนาญการพิเศษ -ประเภททั่วไป ระดับ ปฏิบัติงาน ชำนาญงาน อาวุโส ทักษะพิเศษ -ประเภทอำนวยการ ระดับ อำนวยการต้น	<u>ข้าราชการสังกัดส่วนภูมิภาค</u> -ประเภทวิชาการ ระดับ ปฏิบัติการ ชำนาญการ -ประเภททั่วไประดับ ปฏิบัติงาน ชำนาญงาน ออาวุโส <u>ข้าราชการสังกัดส่วนกลางตั้งใน จังหวัด</u> -ข้าราชการทุกระดับในพื้นที่ จังหวัด (แต่เสนอ อ.ก.พ.กรม)	-ระดับอำนวยการสูง -ระดับเชี่ยวชาญ

มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๓ สิงหาคม

๒๕๕๖

“ผู้บังคับบัญชามีหน้าที่และความรับผิดชอบตาม
กฎหมายในการรักษาวินัยของผู้ใต้บังคับบัญชาโดย
(๑) ต้องเสริมสร้างพัฒนาให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีวินัย
(๒) ป้องกันมิให้ผู้ใต้บังคับบัญชากระทำผิดวินัย
(๓) ดำเนินการทางวินัยแก่ผู้กระทำผิดวินัย
ถ้าการรักษาวินัยของข้าราชการไม่ดีขึ้นผู้บังคับบัญชาต้อง
รับผิดชอบ”

สาเหตุวินัยเสื่อม

- อบายมุข
- ตัวอย่างไม่ดี
- ขวัณไม่ดี
- งานล้นมือ
- ความจำเป็นในการครองชีพ
- โอกาสเปิดช่องล่อใจ
- การปล่อยปละละเลยของผู้ใต้บังคับบัญชา

หลักในการปฏิบัติราชการ

- ข้าราชการต้องเป็นคนดีและคนเก่ง
ปฏิบัติราชการด้วยการมุ่งผลสัมฤทธิ์
ภายใต้หลักเกณฑ์ที่ทางราชการกำหนด